Οὐδέποτε ἡ Ἀνατολικὴ ἐθριάμβευσε. Τὸ τέλος της πάντοτε ἦτο ἐξαφάνισις τῶν προδοτῶν. Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἐπιτελεῖ αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔργον Θείας Δίκης

Σελὶς 3η

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΠΑΤΡΩΝ

Ὁ συμμοριτισμὸς εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐξέλιπεν. Στὴ Θεσσαλία αἰμορροεῖ. Στὴν Μακεδονία ἀνασκολοπίζεται. Ἡ ὥρα τῆς τελικῆς νίκης πλησιάζει

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ κ. Γ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Τὸ Ἑλληνικὸν πρόβλημα, ἐν σχέσει μὲ τὴν παγκόσμιον νομισματικὴν καὶ οἰκονομικὴν κατάστασιν.— Τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον πληρωμῶν.—Τὸ πρόβλημα τῶν Ἑλληνικῶν ἐξαγωγῶν καὶ αἱ εἰσαγωγαί.—Οἱ ἐσωτερικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ παράγοντες.—Ἡ τραπεζικὴ πολιτική.—Ἡ δημοσιονομικὴ πολιτική. - Ἡ ἐφ' ἅπαξ φορολογία τῶν εὐπόρων. Ὅ,τι ἐπετεύχθη ἀπὸ ἀπόψεως παραγωγῆς ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς θαῦμα. - Τί πρέπει νὰ γίνῃ μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ συστήματος τῶν μπόνς. - Ἡ ἀναζωογόνησις ἐθνικῆς ἀποταμιεύσεως.

ΑΘΗΝΑΙ Μάρτιος

Τὸ παρελθὸν Σάββατον εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἔλαβε χώραν ἡ ἐτησία Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Μετόχων αὐτῆς, πρὸς τοὺς ὁποίους ὁ Διοικητὴς τοῦ Ἱδρύματος κ. Γεώργιος Πεσμαζόγλου, προέβη εἰς μακρὰν ἀνασκόπησιν ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ δημοσιονομικῆς καταστάσεως. Ἡ ἔκθεσις τοῦ κ. Πεσμαζόγλου ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Κύριοι Μέτοχοι,

Πρὶν ὑποβάλωμεν ὑπὸ τὴν κρίσιν Ὑμῶν, συμφώνως τῷ Καταστατικῷ, τὸν Ἰσολογισμὸν τῆς χρήσεως 1948 θεωροῦμεν σκόπιμον, ὅπως σκιαγραφήσωμεν ἐν συντόμῳ τὰ ἐθνικὰ καὶ γενικώτερον τὰ διεθνῆ οἰκονομικὰ πλαίσια, ἐντὸς τῶν ὁποίων διεξήχθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ ὑπὸ ἀνασκόπησιν ἔτος, τὸ ὁποῖον ἤρχισεν ὑπὸ καλοὺς ὀπωσδήποτε οἰωνούς, μὲ σταθερὰν τὴν προοπτικὴν τῆς Ἀμερικανικῆς βοηθείας, μὲ ἀποτυγχάνοντα τὰ στρατιωτικὰ σχέδια τῶν κομμουνιστῶν, κατόπιν τῆς θρυλικῆς ἀμόνης τῆς Κονίτσης καὶ μὲ ἐνδείξεις βελτιώσεως τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, παρέδωσε δυστυχῶς εἰς τὸ ἄρξαμενον ἔτος, προβλήματα τὰ ὁποῖα ἡ ἔκτασις ἤρχισε νὰ ἀποβαίνῃ ἀνησυχητική.

Τὰ προβλήματα ταῦτα ἀφοροῦν τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς συμμοριακῆς δράσεως, ὡς καὶ τὴν περίθαλψιν, στέγασιν καὶ συντήρησιν 700.000 συμμοριοπλήκτων, συνεπήγοντο δὲ βαθυτάτας ἠθικάς, παραγωγικὰς κυκλοφοριακὰς καὶ δημοσιονομικὰς ἀναταραχάς.

Εὐτυχῶς αἱ ταλαιπωρίαι καὶ τὰ βάρη ἐκ τῆς πάλης, ἐναντι ον ἐχθροῦ προσπαθοῦντος νὰ πλήξῃ κατὰ τὸν εἰδεχθέστερον τρόπον τὰς ζωτικὰς δυνάμεις τοῦ Ἔθνους, δὲν ἤμβλυναν τὸ σθένος τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ Ἀμερικανικὴ βοήθεια, βάσει τοῦ δόγματο. Τροῦμαν κατ' ἀρχὰς καὶ ἔπειτα διὰ τοῦ σχεδίου Μάρσαλ, διὰ τῆς ἀπεριορίστου ἠθικῆς καὶ ἐκτεταμένης των ὑλικῆς ἀρωγῆς, ὑπῆρξεν ἀνεκτίμητος παράγων, χωρὶς τὸν ὁποῖον αἱ προσπάθειαι τῆς Χώρας εἶναι ἀμφίβολον ἂν θὰ ἀπέβαινον ἀποτελεσματικαί.

Αἱ προσπάθειαι αὗται καὶ ἡ Ἀμερικανικὴ βοήθεια ὑπενομεύθησαν ἐν τούτοις συγχρόνως καὶ ἀπὸ τὴν ὑφέρπουσαν νομισματικὴν κρίσιν.

Οὕτω τὸ κύριον πρόβλημα τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας τῷ 1948 ὑπῆρξεν ἡ ἀρρυθμία τῶν τιμῶν καὶ τοῦ νομίσματος. Ἀπτὴν ἔνδειξιν τούτου παρέχει ἡ πρὸς τὰ ἄνω κίνησις τοῦ τιμαρίθμου ὅστις ἐσημείωσε, μεταξὺ τοῦ 1947 καὶ 1948, αὔξησιν κατὰ 42 ο)ο παρὰ τὴν τεχνιτὴν ἀντίστασιν τῆς τιμῆς τῆς δραχμῆς ἐναντι τῆς χρυσῆς λίρας. Ἔτι ἐντονωτέραν ὕψωσιν δεικνύουσι οἱ ἀνεπισήμως συντασσόμενοι δείκται. Ἀνάλυφος, ὡς ἐκ τοῦ τοῦ, ἐμφανίζεται ὁ ἔναντι ὅλων τῶν πλευρῶν τῆς οἰκονομικῆς μας ζωῆς ἀπτὸς κίνδυνος ἐκ τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν: κίνδυνος κοινωνικὸς ἐφ' ὅσον συνεχῶς καταπίπτει τὸ βιωτικὸν ἐπίπεδον τῶν εὐρυτέρων τάξεων αἵτινες κυρίως σήμερον διεξάγουν τὸν ἀγῶνα ὑπὸ τὸν φρικτὸν ἐφιάλτην τῆς ἐξαθλιώσεως· κίνδυνος δημοσιονομικός, ἐφ' ὅσον αἱ πηγαὶ, ἐξ ὧν ἀνοβίβοζουν τὰ ἔσοδα τοῦ Δημοσίου διαρκῶς θὰ ἐξασθενίζουν· κίνδυνος συναλλαγματικὸς ἐφ' ὅσον θὰ καθίσταται δυσχερεστάτη μία ἀποτελεσματικὴ ρύθμισις τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος, ἡ ὁποία θὰ ἐνίσχυε τὴν ἀνταγωνιστικὴν ἱκανότητα τῶν ἐξαγωγικῶν μας προϊόντων· κίνδυνος νομισματικὸς καὶ πιστωτικός, ἐφ' ὅσον ἡ δραχμὴ χάνει τὰς βασικὰς ἰδιότητας ὑγιοῦς νομίσματος, καὶ τέλος κίνδυνος διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν, ἐφ' ὅσον ἐξασθενίζει ἡ ἐλπὶς δι' οὐσιαστικὴν ἔναρξιν τῆς ἀνασυγκροτήσεως.

Ὁ ἐκ τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν κίνδυνος ἐπεδιώχθη νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τῆς σταθεροποιήσεως τῆς τιμῆς τῆς χρυσῆς λίρας ἔναντι τῆς δραχμῆς καὶ τῆς συγκρατήσεως τῆς κυκλοφορίας τῶν τραπεζογραμματίων εἰς ἀμετάβλητα σχετικῶς ἐπίπεδα, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς ἰσοσκελίσεως τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ. Χωρὶς νὰ παραγνωρίζεται ἡ χρησιμότης τῶν μέτρων τούτων πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ ὅτι ἡ ὑποτίμησις τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς ἐπιβάλλει τὴν λῆψιν περιεκτικωτέρων μέτρων καὶ τὴν ἐφαρμογὴν μιᾶς ὁλοκληρωμένης συστηματικῆς καὶ πειθαρχημένης πολιτικῆς, ἡ ὁποία δὲν ἐφηρμόσθη.

Ἄλλως τε ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῶν τιμῶν δὲν ἐπέδρασαν μόνον ἐσωτερικοὶ παράγοντες, ἀλλὰ καὶ ἐξωτερικοί. Καὶ τοῦτο διότι ἡ οἰκονομία μας, στερουμένη αἰσθήτοτε αὐτοτελείας δέχεται μεγαλυτέρας εὐπαθείας τὸν ἀντίκτυπον τῆς διεθνοῦς ἀταξίας τῶν τιμῶν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ ἑλληνικὴ νόσος πρέπει νὰ ἐξετασθῇ καὶ εἰς τὸ πλαίσιον τῆς διεθνοῦς οἰκονομικῆς ἀνωμαλίας.

Κατὰ τὴν προσπάθειαν πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν ἐξαγωγῶν δὲν ἐξετιμήθησαν ἐπαρκῶς οἱ ὑσχέρειαι, τὰς ὁποίας θὰ ἀντιμετώπιζεν ἡ ἐξαγωγικὴ οἰκονομία τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῆς μεταβολῆς τῶν διεθνῶν παραγωγικῶν καὶ ἐμπορικῶν συνθηκῶν, τῆς ἐκτροπῆς τῶν συνηθειῶν τῶν πελατῶν τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων καὶ τῆς ἐμφανίσεως νέων ἀνταγωνιστῶν, χειριζομένων ἐλαστικώτατα τὸ ζήτημα τῆς συναλλαγματικῆς τιμῆς τῶν προϊόντων τῶν. Ἔτι δὲ περαιτέρω αἱ δυσχέρειαι αὗται ἐπετείνοντο ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρᾶς διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἀκαταλλήλων μέτρων, ὡς ἡ τεχνητὴ καὶ συνεπῶς εἰκονικὴ συναλλαγματικὴ τιμὴ καὶ ἡ ἐπαχθὴς ἐπιβάρυνσις τῶν ἐξαγομένων προϊόντων ἐκ διαφόρων αἰτίων, φορολογικῶν καὶ ἄλλων.

Τὸ πρόβλημα τῶν ἑλληνικῶν ἐξαγωγῶν παραμένει δυστυχῶς ἀκέραιον καὶ μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συμφωνίας τῶν Παρισίων, ἥτις καθιερώνει τὴν ἔμμεσον βοήθειαν· Ἡ ἀξιοποίησις τῆς ἐμμέσου βοηθείας καὶ ἡ συνάρτησις τῆς πρὸς ἐπανασσύνδεσιν τῶν ἐμπορικῶν μας σχέσεων ἐξαρτᾶται ἀπὸ πολλὰς προϋποθέσεις, ἐκτὸς καὶ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος κειμένας. Ὡς ἐσωτερικαὶ προϋποθέσεις ἀναφέρονται, ὡς ἐλέχθη ἤδη ὁ καθορισμὸς ὁρθῆς συναλλαγματικῆς τιμῆς. Ὡς ἐξωτερικαὶ δὲ ἡ μείωσις τοῦ ἀπηνοῦς συναγωνισμοῦ τῶν ὁ μόρων ἰδίως πρὸς ἡμᾶς Κρατῶν, ἅτινα προσφέρουν τὰ προϊόντα των εἰς χαμηλὰς τιμάς.

Ἄλλως, ὡς ἐξάγεται καὶ ἀπὸ τὴν δημοσιευθεῖσαν ἔκθεσιν [τῆς Διοικήσεως Οἰκονομικῆς Συνεργασίας τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1948, ἡ Ἑλλὰς δὲν ἠνοήθη σχεδὸν καθόλου ὑπὸ τοῦ προγράμματος εὐρωπαϊκῆς ἀνορθώσεως διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν προϊόντων της. Χαρακτηριστικὴ δὲ σχετικῶς εἶναι ἡ περίπτωσις τοῦ καπνοῦ. Ἡ προμήθεια τοῦ καπνοῦ διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν μετεχουσῶν χωρῶν, συνολικῆς ἀξίας 100,2 ἑκατομ., δολλαρίων ἐγένετο κατὰ τὸ 1948 εἰς τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας διὰ 96,2 ἑκατομ., τὴν Τουρκίαν διὰ τρία ἑκατ. τὴν Λατινικὴν Ἀμερικὴν δι' ἓν ἑκατομμ., οὐδεμία δὲ προμήθεια καπνοῦ ἐγένετο εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Κατ' ἀκολουθίαν τῆς τοιαύτης μειώσεως τῶν ἐξ ἐξαγωγῶν πόρων τῆς Ἑλλάδος καὶ παρὰ τὴν ἀμερικανικὴν δι' εἰσαγωγὰς βοήθειαν, αἱ εἰσαγωγαὶ κατὰ τὸ 1948 (83 ο)ο τῶν εἰσαγωγῶν τοῦ 1939) καὶ λόγῳ τῆς ὑψώσεως τῶν διεθνῶν τιμῶν, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ καλήψουν τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας, προκαλέσασαι δυσμενεστάτας ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν τιμῶν συνεπείας. Βεβαίως, εἶναι ἀληθές, ὅτι δὲν ἐφηρμόσθη πολιτικὴ εἰσαγωγῶν ἀνταποκρινομένη χρονικῶς, ποιοτικῶς καὶ ποσοτικῶς εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς καταναλώσεως, ἀλλὰ τοιαύτη εὐνοήσασα πολλαπλῶς τὴν ὕψωσιν τῶν τιμῶν.

Ἐκ τῆς συντόμου ἀνασκοπήσεως καὶ ἐξελίξεως τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ εἰδικώτερον τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου μας, προκύπτει ἡ διαπίστωσις ὅτι ἡ Χώρα ἡμῶν θὰ εὑρίσκεται πιθανώτατα ἐπὶ χρονικὸν τι διάστημα ἐν πραγματικῇ ἀδυναμίᾳ, ὅπως ἐπιλύσῃ μόνη τὸ πρόβλημα τῆς ἐπιβιώσεώς της, τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας τιμῶν καὶ συναλλαγμάτων δὲν ἐντάσσεται εἰς τὸ πλαίσιον τῆς διεθνοῦς συναλλαγῆς. Εὐνόητοι συνεπῶς εἶναι οἱ κίνδυνοι οἱ ὁποῖοι δημιουργοῦνται ἐξ αὐτῆς τῆς πλευρᾶς διὰ τὴν δραχμὴν, καὶ τοὺς ὁποίους ἀντιμετωπίζει ἡ ἀμερικανικὴ βοήθεια μὲ διάφορα τεχνιτὰ μέτρα. Συνάγεται ὡς ἐκ τούτου ὅτι πρωτίστη φροντὶς πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀπομάκρυνσις τῆς ἐξωτερικῆς ἐμπορικῆς κρίσεως ἥτις εὑρίσκεται εἰς τὸ κέντρον τῶν δυσχερειῶν, ἃς ἀντιμετωπίζει ἡ Χώρα καὶ πρὸς τοῦτο ἡ πειθάρχησις τῶν τιμῶν καὶ ἡ ἐξάλειψις τῶν διαφόρων δυσαναλογιῶν ἐντὸς τοῦ συστήματος αὐτῶν. Διότι μόνον οὕτω καὶ ἡ ἀμερικανικὴ βοήθεια καὶ ἡ ἑλληνικὴ προσπάθεια ἀναζωογονήσεως, θὰ ἀποκτήσουν οἰκονομικὸν νόημα καὶ περιεχόμενον.

Τὴν βοήθειαν, ἣν προσφέρει πρὸς τοῦτο τὸ ἀμερικανικὸν σχέδιον πρέπει νὰ προσεπικουρήσῃ καὶ ἡ ἑλληνικὴ πρωτοβουλία διὰ μέτρων οἰκονομικῶν δημοσιονομικῶν, ἰδία δὲ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν συναλλαγματικῶν. Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ συστήματος τῶν μπόνς πρέπει νὰ ἐλεγχθῇ ἡ μέχρι σήμερον ἐφαρμοζομένη πολιτικὴ τῆς τεχνητῆς συναλλαγματικῆς τιμῆς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ἐφαρμογῆς συστήματος τινος πριμοδοτήσεως διαφορισμοῦ τῆς ἐξωτερικῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς μεταχειρίσεως τῶν διαφόρων στοιχείων τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν (ἐμβάσματα, ἐξαγωγαὶ κλπ.) ἢ τέλος πολιτικῆς καθορισμοῦ συναλλαγματικῶν τιμῶν; ἀνταποκρινομένων πάντως πρὸς τὰς ἰσοτιμίας τῶν ἀγοραστικῶν δυνάμεων τῶν διαφόρων νομισμάτων.

Ἡ κυριωτέρα ὅμως ἐκ τῶν ἐπιτοπίων πηγῶν, ἡ κοινωνικὴ δηλαδὴ ἀποταμίευσις ἔχει σχεδὸν στειρεύσει διότι ἐστείρευσαν καὶ αἱ πηγαὶ ἐξ ὧν ἀνέβλυζεν αὕτη. Καὶ τοῦτο λόγῳ τοῦ ἀφορίτου περιορισμοῦ τῶν εἰσοδημάτων καὶ λόγῳ τῆς ἀτμοσφαίρας ἀνασφαλείας καὶ πλήρους δυσπιστίας ἥτις ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπικάθηται ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς κατοχῆς.

Συντελεστικὴ τῆς δημιουργίας εὐνοϊκῶν ὅρων ἀναζωογονήσεως τῆς ἐθνικῆς ἀποταμιεύσεως θὰ ἦτο ἡ ἀναστήλωσις τοῦ τραπεζικοῦ συστήματος τῆς Χώρας, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἀποκαταστάσεως δεδοκιμασμένης παλαιᾶς του διαρθρώσεως καὶ στερεότητος, μεθ' ἧς ἀντεπεξῆλθε τοῦτο πάντοτε ἀκλόνητον ἔναντι καὶ τῶν θυελλωδεστέρων κρίσεων πρὸ τῶν ὁποίων ὡς γνωστὸν ἐκάμφθησαν καὶ ὑπέκυψαν ἀκμαῖα τραπεζικὰ ἱδρύματα καὶ συστήματα πολλῶν καὶ πανισχύρων οἰκονομικῶν χωρῶν.

Ἀντὶ τῆς ἐπιδιώξεως αὐτῆς ἡ μετὰ τὸν πόλεμον πιστωτικὴ πολιτικὴ ἠκολούθησε σκοπίμως ἢ τυχαίως κατευθύνσεις συνεπαγομένας βασικοὺς μετασχηματισμοὺς καὶ ἀλλοιώσεις εἰς τὸ ἐκ τῆς μακρᾶς ἱστορικῆς τῆς χώρας ἐξελίξεως προκύψαν τραπεζικὸν σύστημα αὐτῆς. Αἱ ἄλλοιώσεις καὶ οἱ μετασχηματισμοὶ αὐτοὶ συντελοῦνται διὰ τῆς ἀναστροφῆς μικρῶν καὶ κατ' ὀλίγον τῆς καὶ παρ' ἡμῖν ὅπως καὶ ἀλλαχοῦ καθιερωμένης κατανομῆς τῶν λειτουργιῶν μεταξὺ τῶν ἀσκούντων τὴν πίστιν ἱδρυμάτων καὶ τῆς διαμορφώσεως τοιουτοτρόπως καταστάσεων ἥκιστα ἢ καὶ οὐδόλως ἀνταποκρινομένων εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπωφελεστέρας νομισματικῆς καὶ πιστωτικῆς τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἐξυπηρετήσεως. Τοὺς κινδύνους καὶ τὰς συνεπείας τὰς προερχομένας ἐκ τῆς ἀνατροπῆς ταύτης ὑπεδείξαμεν ἐγκαίρως καὶ ἠτιολογημένως πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπευθύνους ἁρμοδιότητας τοῦ Κράτους, τοὺς ὑπενθυμίζομεν δὲ ταῦτας καὶ αὖθις ἐκ τῆς ἐπισήμου ταύτης θέσεως.

Πέραν ὅμως τῆς ἀρνητικῆς ταύτης ἀντιμετωπίσεως τοῦ τραπεζικοῦ συστήματος προέκυψαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος καὶ προσκόμματα εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν περιωρισμένης ἐκτάσεως χρηματικῶν κεφαλαίων ἅτινα ἡ ἀσυμμετρία καὶ συλλογικὴ ἀποταμίευσις συγκεντρώνει βαθμιαίως ὑπὸ τὴν μορφὴν καταθέσεων εἰς τὰς Τραπέζας. Τὰ κεφάλαια αὐτὰ ἅτινα ὅπως ἀνέκαθεν περισυλλέγονται καὶ συσσωρεύονται κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος αὐτῶν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀντιπροσωπεύουν βέβαια ὑπάρχουσαν εἰς τὴν οἰκονομίαν ἀγοραστικὴν δύναμιν. Ὡ, ἐκ τῆς προελεύσεως καὶ φύσεώς των ταύτης ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνεπαρκοῦς ἐν σχέσει πρὸς τὰς πιστωτικὰς ἀνάγκας τῆς παραγωγῆς ἐκτάσεως αὐτῶν δύνανται ταῦτα ὄχι μόνον ἀκινδύνως ἀλλ' ἐπωφελῶς διὰ τε τὸ νόμισμα καὶ τὴν οἰκονομίαν νὰ διοχετεύων ται εἰς παραγωγικὰς πιστώσεις. Ἡ πρὸς τὸν δημιουργικὸν αὐτὸν σκοπὸν διαθέσεις τῶν κεφαλαίων τούτων ἢ ἀφιέρωσις των δηλαδὴ πρὸς παραγωγικὴν χρησιμοποίησιν παρακωλύεται ἐν τούτοις μέχρις ἑνὸς βαθμοῦ συνεπείᾳ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς τήρησιν μέρους αὐτῶν ἐξικνουμένων τὸ νῦν ἔχον μέχρι τῶν 22ο)ο ὑπὸ μορφὴν ἀναγκαστικῶν διαθεσίμων παρὰ τῇ Ἐκδοτικῇ Τραπέζῃ.

Τὸ μέτρον τοῦτο, ὡς ἀλλωστε ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του σαφῶς κατεδείχθη ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἄσκοπον καὶ βασικῶς ἀνερμήνευτον, ἀπέβη πολλαπλῶς ἐπιζήμιον: παραγωγικῶς, νομισματικῶς, πιστωτικῶς καὶ τραπεζικῶς ἐπιζήμιον. Διότι ἐνῶ συνέστελλε τὰ πρὸς ἄρδευσιν τῆς διψώσης διὰ κεφάλαια οἰκονομίας διαθέσιμα ταῦτα, δι' ὧν ἄλλωστε ἐπιτελεῖται σήμερον καὶ ἡ μᾶλλον ἀκίνδυνος ἐκδήλωσις τῆς πιστοδοτικῆς λειτουργείας, καὶ περιόριζε τὴν ὑγιᾶ πιστωτικὴν ἐπιφάνειαν τῶν πιστωτικῶν ἱδρυμάτων εἰς στιγμὰς τόσον κρισίμους διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς παραγωγῆς συνετέλει εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ κόστους τοῦ χρήματος τῶν τραπεζικῶν ἱδρυμάτων δι' ἐπισωρεύσεως ἐπ' αὐτῶν καὶ δι αὐτῶν ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τῶνδυσμενῶν ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης ἀπορεουσῶν ἐπιδράσεων. Τοιαῦτα μέτρα εἶναι δυνατὸν νὰ δικαολογηθοῦν μόνον εἰς χώρας ὅπου, εἰς περιόδους ἰδίας ἀνατάσεως τῆς οἰκονομίας, καθίσταται σκόπιμον νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ρευστότης τῶν τραπεζῶν πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἐκ τῶν καταθέσεων ὄψεως εὐρυτάτων αὐτῶν ὑποχρεώσεων· ἢ εἰς περιόδους, καθ' ἃς ἡ συσσώρευσις ἀφθόνων καταθέσεων προκαλεῖ ἐκ τῆς διαθέσεώς των τὸν κίνδυνον τοῦ πιστωτικοῦ πληθωρισμοῦ.

Ἐκτὸς τοῦ γεγονότος, ὅτι τὸ ληφθὲν μέτρον ἀπομακρύνεται οἱασδήποτε λογικῆς, κατὰ τὴν ἐφαρμογήν του καθίσταται καὶ ἐπαχθέστατον διὰ τὰ τραπεζικὰ ἱδρύματα τῆς χώρας. Καὶ τοῦτο, διότι ταῦτα ὑποχρεωμένα ὡς εἶναι, ἰδίᾳ μετὰ τὸν περιορισμὸν ἐκ τοῦ μέτρου τούτου τῶν πιστοδοτικῶν μέσων, νὰ συμπληρώνουν τὴν πιστοδότησιν τῆς οἰκονομίας δι' ἀναλόγως ηὐξημένης ἀντλήσεως χρηματικῶν κεφαλαίων ἐκ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἱδρύματος, ἀναγκάζονται νὰ καταβάλλουν τόκον πρὸς 5ο)ο διὰ τὰ δανειζόμενα ποσά, ἐπιβαρύνοντα δηλαδὴ ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει μὲ τὴν καταβολὴν τόκων διὰ τὰ ἰδικά των χρηματικὰ διαθέσιμα, ἐφ' ὅσον τὰ διαθέσιμα ταῦτα κατατιθέμενα παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος ὁρίζονται ἄνευ τόκου.

Τὸ ἀδικαιολόγητον τῆς τοιαύτης προκαλουμένης ζημίας εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου καὶ εἰς τὰ τραπεζικὰ ἱδρύματα ἀνεγνωρίσθη πλήρως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ κατ' ἀρχὴν καὶ ὑπὸ τῆς. Ἐκδοτικῆς Τραπέζης, ἐλπίζεται δὲ οὕτως, ὅτι θὰ ἐξευρεθῇ τρόπος διευθετήσεως, τοῦ δυσαρέστου διὰ τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν τραπεζικὴν οἰκονομίαν ζητήματος τούτου.

Παρὰ τὰς δυσμενεῖς δι' αὐτὴν συνθήκας καὶ ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς αὐστηρᾶς πραγματικότητος, ἣν ἀπεργάζεται ἡ ἀνοργάνωτος μορφὴ τοῦ τραπεζικοῦ συστήματος καὶ ἀνεπάρκεια τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ τῆς ἐνισχύσεως ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου, ἡ δρᾶσις τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, προσηρμοσμένη αὐστηρῶς πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, αἵτινες καθώρισαν τὴν ἐν γένει πιστωτικὴν πολιτικήν, ἐδεσπόζετο ἀπὸ δύο κυρίως φροντίδας:

1) Τὴν φροντίδα ὅπως, ἐπικουρουμένη ἀπὸ τὴν ἄξουσαν ἐμπιστοσύνην, ἠνεμπνέει, συγκεντρώσῃ εἰς τὴν μεγαλυτέραν δυνατὴν ἔκτασιν πιστωτικὰ μέσα καὶ ἀπαλύνῃ οὕτω τὴν ἀφόρητον στενότητα ρευστῶν κεφαλαίων, ἥτις κατατρύχει τὴν Ἑλλάδα. Ἀπ' αὐτῆς δὲ τῆς ἀπόψεως αἱ προσπάθειαί της δὲν ἀπέβησαν ἐπὶ ματαίῳ, δεδομένου ὅτι αἱ παρὰ τῷ ἱδρύματι τούτῳ πάσης φύσεως καταθέσεις ηὐξήθησαν ἐντὸς τοῦ 1948 εἰς σημειρινὰς δραχμὰς κατὰ 118 δισεκατομμύρια (ἤτοι αὔξησις 41ο)ο ἔναντι αὐξήσεως κυκλοφορίας κατὰ 22ο)ο) ἀνελθοῦσαι εἰς δραχμὰς 405 δισεκατομμύρια ἢ τιμαριθμικὰς δραχμὰς 1.525, ἑκατομμύρια περίπου ἔναντι 10.506 ἑκατ. προπολεμικῶς.

2) Κατὰ τὴν διάθεσιν τῶν μέσων τούτων τῆς ἑλληνικῆς κοινωνικῆς ἀποταμιεύσεως κατεβλήθη πάντοτε φροντὶς ὥστε νὰ κατανεμηθοῦν μεθοδικῶς καὶ σύμφωνα μὲ τοὺς τεθέντας ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς κανόνας ἐνισχύσεως κατὰ προτεραιότητα τῶν κλάδων ἐκείνων οἵτινες ἐνεφάνιζον κατὰ τὸ ὑπὸ ἀνασκόπησιν ἔτος τὰς μεγαλυτέρας ἀνάγκας καὶ τὴν μεγαλυτέραν ἐθνικὴν σκοπιμότητα ἀναπτύξεως.

Ἰδιαιτέραν προτίμησιν ἐπέδειξεν ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν βιομηχανικῶν ἐργασιῶν. Διὰ τῆς ἀκολουθηθείσης βιομηχανικῆς πολιτικῆς, δὲν ἀπέβλεψεν αὕτη μόνον εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκ τῆς εὐρύσεως τοῦ κύκλου τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς ἀνάκης κεφαλαίων ἢ τὴν περεταίρω ἄμβλυσιν τῆς ἐκ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ γεωργικῶν καὶ βιομηχανικῶν προϊόντων προκαλουμένης ἀνωμαλίας εἰς τὰς τιμάς, ἀλλὰ καὶ εἰς ἕνα μακρᾶς πνοῆς σκοπόν: τὴν δημιουργίαν δηλαδὴ τῶν μονίμων ἐκείνων προϋποθέσεων, αἵτινες θὰ ἐπιτρέψωσιν τὴν ἀνάπτυξιν ὑγιοῦς βιομηχανίας βασιζομένης ἐπὶ τῶν ἀνεκμεταλλεύτων ἐπιτοπίων πηγῶν καὶ ἀποβλεπούσης: α) εἰς τὴν ἀφθονωτέραν παραγωγὴν προϊόντων εὐρείας καταναλώσεως πρὸς συμπλήρωσιν τῶν εἰς βιομηχανικὰ εἴδη κενῶν τῆς οἰκονομίας καὶ ἐξύψωσιν τῆς στάθμης διαβιώσεως τῶν εὐρυτέρων στρωμάτων τοῦ πληθυσμοῦ. β) τὴν προώθησιν τῆς παραγωγῆς τῶν εἰδῶν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῶν συγκριτικῶν ἐξίδων παρουσιάζουν εὐνοϊκωτέρας ἢ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συνθήκας παραγωγῆς.

Αἱ χορηγηθεῖσαι βραχυπρόθεσμοι, πιστώσεις πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν πιστωτικῶν ἀναγκῶν τῆς Χώρας ἀνήρχοντο τὴν 31. 12. 48 εἰς δραχ. 1.936. 262.000.000 καὶ ἀναλύονται ὡς ἑξῆς:

ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ

Δάνεια πρὸς βιομηχανίας.....	δραχ.	262.269	ἑκατομμύρια
Δάνεια πρὸς τὸ ἐμπόριον.....	»	410.333	»
Δάνεια πρὸς τὸ καπνεμπόριον..	»	285.093	»
Δάνεια πρὸς τὴν γεωργίαν (εἰς ταῦτα περιλαμβάνονται καὶ τὰ διὰ τὴν συγκέντρωσιν γεωργικῶν προϊόντων)	»	371.530	»
Δάνεια διάφορα	»	107.037	»
Σύνολον	δραχ.	1.936.262	ἑκατομμύρια

Ἡ δημιουργηθεῖσα ἐντύπωσις περὶ πληθωρικῆς καταστάσεως τῶν ὡς ἄνω πιστώσεων δὲν νομίζομεν ὅτι ἀντέχει εἰς κριτικήν, ἐφ' ὅσον ἐπιχειρηθῇ καὶ ἁπλῇ παραβολὴ τῶν πρὸ τοῦ πολέμου ἢ ἀκριβέστερον τὴν 31.12. 1939 χορηγηθεισῶν ἐν συνόλῳ πρὸς τὴν οἰκονομίαν πιστώσεων ἐκ δραχ. 26.213 ἑκατομμ. ἢ χρυσῶν 26.213.000 πρὸς τὰς κατὰ τὴν 31. ἐκ δραχ. 1 936.262 ἑκατομμ. ἢ χρυσῶν 8.418.530.

Προκύπτει ἀντιθέτως ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀριθμῶν τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ποσοτικὴ